

ivild ved Behandlingen af Loven i Rigsdagen vil vinde, men som dog ogsaa allerede, som det nu foreligger, fortjener at anerkjendes, idet det indeholder et brugbart Materiale for en Udvikling, der nu i høi Grad savnes, thi det er vist, at den nuværende Ordning af Regnskabs- og Revisionsvæsenet i Amtene er usyldestgjørende. Jeg er mig meget vel bevidst, at der er forbundet Vanskeligheder ved at forene to Fordele saaledes, som det er forsøgt opnaaet ved denne Lov, idet at hele Regnskabsvæsenet er foreslaaet henlagt under een Regnskabsfører og at Ræmmerkasserne og Amtstuerne benyttes som Kasser, saaledes at en stor Deel af Ind- og Udbetalingerne vil kunne foregaae ved blotte Anviisninger; det er ganske vist, at disse to Fordele ikke ville kunne forenes uden paa den ene Side eller paa begge Sider at komme til at slaae Noget af, og maaskee vil man endda komme til at opgive det Sidste heelt og holdent. At Ordningen i det Hele skulde være kostbar, kan jeg ikke erkjende. En Regnskabsfører, som foreslaaet, vil være nødvendig, naar Amtsrådet skal indtage den Stilling, som i Loven er det anvist, og hvad Revisor angaaer, da skal han vel at mærke ikke blot revidere Amtsrådets egne Regnskaber, som hidtil have været undergivne Regjeringens Revision, idet det maa ansees for passende, at en saa høit stillet communal Autoritet endelig kan afgjøre disse Anliggender, men han skal tillige revidere samtlige underordnede Communerregnskaber baade for Kjøbstad og Land og alle de særskilte Regnskaber, der angaae de enkelte Stiftelser og Indretninger, der findes i Amtet. Der forholdes nu med disse Revisioner og Decisioner paa en meget forskjellig Maade, og skjøndt det ikke kan betvivles, at de flere Steder revideres meget omhyggelig, troer jeg dog ikke, det vil møde Modsigelse, naar jeg paaftaaer, at det i det Hele er en usyldestgjørende Maade, hvorpaa det skeer, og at navnlig Revisionen af selve Sogneforstanderskabets Regnskaber er aldeles afhængig af, hvorvidt der tilfældigvis i Forstanderskabet findes Mænd, der ville og kunne anvende den meget betydelige Tid, der udfordres til et i sig selv saa lidet tiltrækkende Arbejde; jeg er derfor overbevist om, at Institutionen af en Amtsrevisor, der

helliger sit Liv til saadanne Arbejder og om hvem det tør forudsættes, at han medbringer den fornødne Dydighed og ved Udvælsen af sit Hverv vil erholde større Sikkerhed og Dydighed, vil være af en meget velgjørende Indflydelse paa alle de mange Interesser, der ere knyttede til disse Regnskaber.

Med Hensyn til selve Lovudkastet kan jeg ikke andet end udtale min glade Paaskjønnelse over den Modtagelse, det har fundet her i Thinget. Det er ved et Lovforslag som dette, der omfatter saamange forskjellige og særegne Forhold og hvoraf mangt et lille Punktum vil kunne frembyde ligesaameget Stof til Overveielse for Thinget som mangt et Forslag, der har beffæstiget det. — det er, siger jeg, en Selvsølge, at der med Hensyn til mange Ting i et saadant Lovforslag er deelte Meininger. Det vil imidlertid sees, at det fra alle Sider er anerkjendt, at det hviler paa et godt, sundt og naturligt Princip, der engang for alle er slaaet fast ved Valgloven og hvis Indfyrelse i Livet gjennem en Mængde Lovforanstaltninger er forsøgt; det er kun i den Henseende, at jeg har betegnet Lovforslaget som en Slutsteen, ikke som en Slutsteen paa vor communale Frihed, men som en Slutsteen paa en Række Foranstaltninger, hvorved man har tilfattet, ikke at slaae Alting sammen i een Pot, hvori alt eieendommeligt Liv og alle i Lovgivningen begrundede Søndringer mellem Kjøbstad og Land skulde udflettes, men hvorved Kjøbstad og Land skulde bringes til at virke sammen, hvor de bør og kunne virke med hinanden. Saaledes betragter troer jeg, at Lovforslaget kan betragtes som Slutsteen, og at det i saa Henseende staaer i god Samklang med en sund Udvikling af det hele Folkeliv i Nationalitetens og Frihedens Interesse. Lovforslaget deler sig, som jeg tidligere har bemærket, i to store Hovedaffnit. Det første angaaer Behandlingen af Amtsrådet som første Instant af alle de Anliggender, der særligen ere henlagte til det, og med Hensyn til hvilke det ansees for tjenligt, at de behandles som fælles Sager; det andet Affnit betegner denne Institution som den anden Instant med Hensyn til den hele communale Udvikling. Hvad nu det første Affnit angaaer, da er der egentlig ikke bleven fremsat nogen